

โครงการจัดงานมหกรรมโค-กระบือ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปี 2555

1.) หลักการและเหตุผล

โค - กระบือ เป็นสัตว์เศรษฐกิจและเป็นศูนย์กลางการพัฒนาระดับชุมชนและภาคเกษตรของไทยมาช้านาน ทรงคุณค่าและมีบทบาทต่อครอบครัวเกษตรกรไทย ทั้งด้านการผลิตการใช้แรงงานในการทำไร่ ไร่ นา นวดข้าว ลากเกวียน ขนส่ง กำจัดวัชพืชและมูลสัตว์ยังใช้เป็นปุ๋ย นอกจากการผลิตแล้วยังเป็นแหล่งรายได้จากการผลิตลูกขาย อย่างไรก็ตามการเลี้ยงโค - กระบือ ได้ลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว จาก 6 ล้านตัว ในปี 2520 เหลือเพียง 1 ล้านตัว ในปี 2546 เนื่องจากการเปลี่ยนวิถีชีวิตจากภาคเกษตรเป็นการรับจ้างขายแรงงานในภาคอุตสาหกรรม

กอปรกับการเกษตรแผนใหม่ที่เน้นการลงทุนปัจจัยการผลิตที่ค่อนข้างสูงมีการใช้เครื่องจักรกลและใช้พลังงานในรูปของน้ำมันแทนโค - กระบือ และเปลี่ยนจากการผลิตเพื่อบริโภคเป็นผลิตเพื่อขายในขณะที่ภาวะราคาตกต่ำทำให้ประสบปัญหาขาดทุนต่อเนื่อง สะสมเป็นหนี้สิน เนื่องจากการลงทุน ที่เน้นการกู้ยืมแต่ขาดการจัดการที่ดี

ดังนั้นทำอย่างไรที่จะแก้ไขปัญหาคความยากจนให้หมดไปโดยกระตุ้นเร่งเร้าให้เกษตรกรหัน กลับไปใช้โค - กระบือในการทำไร่ ไร่ นา หันมาแก้ปัญหาโดยการสร้างรายได้และลดรายจ่าย ลดการใช้ พลังงานในรูปของน้ำมัน ลดการใช้สารเคมี ที่สำคัญทำอย่างไรที่จะสร้างจิตสำนึกแก่เยาวชนคนรุ่นใหม่ ให้เห็นคุณค่า กลับมาพัฒนาอนุรักษ์โคกระบือให้มากขึ้นและสืบทอดเจตนารมณ์ของโครงการต่อไปอย่างยั่งยืนซึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวภาครัฐได้ให้ความสำคัญและมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาคความยากจนอย่างยั่งยืน ซึ่งในวโรกาสมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลย์ ราชสมบัติครบ 50 ปี ในปี พ.ศ.2539 กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดโครงการได้ชีวิตโค - กระบือ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรทั่วประเทศ เป็นการถวายพระราชกุศล จากนั้นทรงพระราชทานให้ กรมปศุสัตว์เป็นผู้ดำเนินการโครงการธนาคารโค - กระบือ เพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ

การขยายผลโครงการ เมื่อดำเนินการส่งมอบโค-กระบือให้เกษตรกรแล้ว เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงไปสู่การแก้ไขปัญหาคความยากจนอย่างบูรณาการ ทั้งการพัฒนาพันธุ์ การปลูกพืชอาหารสัตว์ การทำอาหารเสริมแร่ธาตุ การนำมูลสัตว์ไปทำปุ๋ยชีวภาพ ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดอาชีพต่อเนื่อง อีกทั้งเป็นการพัฒนาบุคลากรภาคเกษตร ทั้งด้านความรู้ ด้านการเลี้ยง การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ กลุ่มเกษตรกร และเป็นตัวอย่างในการขยายผลไปยังพื้นที่อื่น จึงได้มีการจัดงาน มหกรรมต่อเนื่องมาเป็นปีที่12 ภายใต้ชื่องานมหกรรม โค-กระบือ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยความร่วมมือของ กรมการปกครอง กรมปศุสัตว์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ สถานศึกษาในพื้นที่ มูลนิธิเจริญโภคภัณฑ์และ มูลนิธิพัฒนาชีวิตชนบท เพื่อจัดกิจกรรมในเชิงจุดประกายและกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึก อนุรักษ์ ควบคู่ไปกับการวิจัยพัฒนา ภาคสนาม โดยเฉพาะในหมู่เยาวชนคนรุ่นใหม่ โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้ สู่กิจกรรม อาชีพที่หลากหลาย และบูรณาการเชื่อมโยงสู่แผนแม่บทชุมชนต่อไป

2.) วัตถุประสงค์

- 2.1) เพื่อให้พสกนิกรชาวไทยและ ครอบครัวเกษตรกรที่ได้รับโค-กระบือในโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อ เกษตรกร ตามพระราชดำริได้ร่วมสำนึกในพระเมตตาและพระมหากรุณาธิคุณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ
- 2.2) เพื่อให้เกษตรกรรวมถึงลูกหลาน เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร รวมทั้ง ปลูกจิตสำนึกให้รักถิ่นฐาน
- 2.3) เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และแสดงผลงาน ของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรอำเภอกาบเชิง รวมถึง เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร อำเภอและจังหวัดข้างเคียง
- 2.4) เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในพัฒนาการเลี้ยงโค – กระบืออย่างมีประสิทธิภาพ และต่อเนื่อง
- 2.5) เพื่อให้การจัดงานมหกรรมโค-กระบือ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นงานประจำปี ของ จังหวัดสุรินทร์

3.) เป้าหมาย

เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสมาชิกโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตาม พระราชดำริ ตำบล โลก ตะเคียน ตำบล แนนงมุด ตำบลกาบเชิง ตำบลด่าน ตำบลตะเคียน ตำบลคูตัน อำเภอกาบเชิง และอำเภอที่มีพื้นที่ติดแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ,รวมถึง อำเภออื่นๆ ของจังหวัดสุรินทร์

4.) พื้นที่ดำเนินการ

ที่ว่าการอำเภอกาบเชิง ตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

5.) ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่าง วันที่ 21 – 23 มีนาคม ปี พ.ศ. 2555

6.) ผู้รับผิดชอบโครงการ

- 6.1) อำเภอกาบเชิง
- 6.2) กรมปศุสัตว์
- 6.3) มูลนิธิเจริญโภคภัณฑ์
- 6.4) มูลนิธิพัฒนาชีวิตชนบท
- 6.5) หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 54
- 6.6) เทศบาลตำบลกาบเชิง
- 6.7) องค์การบริหารส่วนตำบลโลกตะเคียน
- 6.8) องค์การบริหารส่วนตำบลคูตัน
- 6.9) องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียน
- 6.10) องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน
- 6.11) องค์การบริหารส่วนตำบลแนนมุด

7.) หน่วยงานที่ร่วมดำเนินงาน

- 7.1) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
- 7.2) สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่3 จ.นครราชสีมา
- 7.3) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุรินทร์

- 7.4) ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์สุรินทร์
- 7.5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3
- 7.6) สถานีอาหารสัตว์บุรีรัมย์
- 7.7) สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดสุรินทร์
- 7.8) สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์
- 7.9) สำนักงานประมงจังหวัดสุรินทร์
- 7.10) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทันห้วยสำราญ
- 7.11) สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์
- 7.12) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
- 7.13) ศูนย์บริการการศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอกาบเชิง
- 7.14) โรงพยาบาล อำเภอกาบเชิง
- 7.15) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอกาบเชิง
- 7.16) สถานีตำรวจภูธรกาบเชิง
- 7.17) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
- 7.18) สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์
- 7.19) เทศบาลตำบล กาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์
- 7.20) พัฒนาชุมชนจังหวัดสุรินทร์
- 7.21) ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติจังหวัดสุรินทร์
- 7.22) ด่านกักกันสัตว์สุรินทร์
- 7.23) ศูนย์พัฒนาสังคมจังหวัดสุรินทร์ หน่วยที่ 67 จังหวัดสุรินทร์
- 7.24) ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุรินทร์
- 7.25) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์
- 7.26) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์
- 7.27) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์
- 7.28) ศูนย์วิจัยข้าวสุรินทร์
- 7.29) สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดสุรินทร์
- 7.30) ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสุรินทร์
- 7.31) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
- 7.32) ศูนย์วิชาการบริการด้านพืชและปัจจัยการผลิตสุรินทร์
- 7.33) สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์
- 7.34) สำนักงานป่าไม้จังหวัดสุรินทร์
- 7.35) ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีอุบลราชธานี
- 7.36) หน่วยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอกาบเชิง
- 7.37) ด่านตรวจคนเข้าเมือง
- 7.38) โรงเรียนกาบเชิงมิตรภาพที่ 190

- 7.39) โรงเรียนกบเชิงวิทยา
- 7.40) หน่วยจัดการต้นน้ำห้วยโคง
- 7.41) ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรบริเวณพื้นที่ชายแดนจังหวัดสุรินทร์
- 7.42) วัฒนธรรมอำเภอกบเชิง
- 7.43) ที่ดินอำเภอกบเชิง
- 7.44) สำนักงานเกษตรอำเภอกบเชิง
- 7.45) ท้องถิ่นอำเภอกบเชิง
- 7.46) สหกรณ์การเกษตรอำเภอกบเชิง
- 7.47) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์อำเภอกบเชิง
- 7.48) สถานศึกษาทุกแห่งในอำเภอกบเชิง

8.) วิธีดำเนินการ

- 8.1) ประชุมชี้แจงโครงการร่วม ภาครัฐ เอกชน องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มเกษตรกร เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการ
- 8.2) ประชุมแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินโครงการมหกรรมโค-กระบือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 8.3) ประชาสัมพันธ์โครงการมหกรรมโค-กระบือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 8.4) คณะทำงานเตรียมงานและสถานที่
- 8.5) ดำเนินกิจกรรมค่ายเยาวชนเพื่อการเรียนรู้
- 8.6) ดำเนินการประกวดแข่งขันกิจกรรมต่างๆ

9.) กิจกรรม

- 9.1) กิจกรรมการแสดงและนิทรรศการ
 - 9.1.1) นิทรรศการความรู้และแสดงผลงานของส่วนราชการต่างๆ
 - 9.1.2) การแสดงผลงานของกลุ่มเกษตรกร สินค้าทางการเกษตร และสินค้า OTOP
 - 9.1.3) นิทรรศการด้านอาชีพและภูมิปัญญาชาวบ้าน
 - 9.1.4) นิทรรศการศิลปะและการละเล่นพื้นบ้านอีสานใต้
 - การแสดงกันตรึม
- 9.2) กิจกรรมประกวดและแข่งขัน
 - 9.2.1) ประกวดโค – กระบือ
 - 9.2.2) การประกวดขบวนหุ่นไล่กา
 - 9.2.3) ประกวดการฝึกบังคับกระบือ แสนรู้
 - 9.2.4) ประกวดการปั้นดินเหนียว สำหรับเยาวชน
 - 9.2.5) ประกวดภาพวาด / ระบายสี สำหรับเยาวชน
 - 9.2.6) ประกวดเรียงความ สำหรับเยาวชน
 - 9.2.7) ประกวดธิดาผ้าไหม
 - 9.2.8) การแข่งขันดำสั้ดำรุ่งนทั่วไป และรุ่งนนักเรียน

- 9.2.9) การแข่งขันเดิน โถกเถก
- 9.2.10) การประกวดไก่พื้นเมือง
- 9.2.11) ประกวดเชิงชนไก่พื้นเมือง
- 9.2.12) การแข่งขันตำข้าวเม่า
- 9.2.13) ประกวดอาหารพื้นเมือง (ละแวกะดาม)
- 9.3) กิจกรรมค่ายเยาวชนเพื่อการเรียนรู้

10.) งบประมาณดำเนินการ

- 10.1) อำเภอกาบเชิง
- 10.2) กรมปศุสัตว์
- 10.3) มูลนิธิเจริญโภคภัณฑ์
- 10.4) มูลนิธิพัฒนาชีวิตชนบท
- 10.5) หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 54
- 10.6) เทศบาลตำบลกาบเชิง
- 10.7) องค์การบริหารส่วนตำบลโคกตะเคียน
- 10.8) องค์การบริหารส่วนตำบลคูตัน
- 10.9) องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียน
- 10.10) องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน
- 10.11) องค์การบริหารส่วนตำบลนางมุด

11.) การติดตามประเมินผลโครงการ

จัดให้มีการประเมินผลหลังจากการดำเนินงาน มหกรรมโค-กระบือ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน แล้วเสร็จ

12.) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 12.1) เกษตรกรรวมถึงลูกหลานเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร พร้อมทั้งรักถิ่นฐานบ้านเกิด
- 12.2) เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ นำไปสู่การปฏิบัติและเกิดการพัฒนาเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาใน ภาพรวม
- 12.3) เกิดเครือข่ายเกษตรกร ด้านการเลี้ยงและพัฒนาโค - กระบือ อย่างต่อเนื่อง
- 12.4) เกิดแนวร่วมในการอนุรักษ์โค - กระบือ ตลอดจนการพัฒนาพันธุ์ โค - กระบือ และ การพัฒนากลุ่มเกษตรกร